

قهوه؛ قربانه تازه گرانه درسیرجان

سحر لشکری

گزارش

هرگونه افزایش قیمت دلار یا مشکلات مربوط به واردات، بلافاصله خود را در بازار قهوه نشان می‌دهد. این موضوع باعث شده است که طی ماه‌های اخیر قیمت بسیاری از محصولات مرتبط با قهوه چندین برابر افزایش یابد.

فشار اقتصادی بر کافه‌ها در سیرجان

در سیرجان نیز همانند بسیاری از شهرهای کشور، صاحبان کافه‌ها با افزایش شدید هزینه‌ها مواجه شده‌اند. اجاره‌بهای واحدهای تجاری، هزینه انرژی، دستمزد کارکنان و مواد اولیه همگی روندی صعودی داشته‌اند. در چنین شرایطی صاحبان کسب‌وکار ناچار هستند قیمت منوی خود را افزایش دهند تا بتوانند فعالیتشان را ادامه دهند. اما از سوی دیگر، افزایش قیمت‌ها باعث کاهش تعداد مشتریان شده و این چرخه، فشار مضاعفی را بر فعالان این حوزه وارد کرده است.

کاهش مصرف قهوه در میان شهروندان

برخی از شهروندان سیرجانی که تا پیش از این به صورت روزانه یا هفتگی قهوه مصرف می‌کردند، اکنون مصرف خود را به میزان قابل توجهی کاهش داده‌اند. بسیاری از آنها ترجیح می‌دهند به جای خرید قهوه از کافه‌ها، در خانه نوشیدنی‌های ارزان‌تر تهیه کنند یا مصرف قهوه را به مناسبت‌های خاص محدود سازند. حتی گروهی از علاقه‌مندان این نوشیدنی، به دلیل هزینه‌های بالا، به طور کامل مصرف قهوه را کنار گذاشته‌اند.

پیامدهای اجتماعی کاهش حضور در کافه‌ها

این تغییر رفتار تنها یک مسئله اقتصادی نیست، بلکه ابعاد اجتماعی نیز دارد. کافه‌ها در سال‌های اخیر به مکانی برای تعاملات اجتماعی، تبادل ایده‌ها و گذراندن اوقات فراغت تبدیل شده بودند. کاهش مراجعه مردم به این مراکز می‌تواند بر پویایی اجتماعی شهر نیز تأثیر بگذارد. بسیاری از صاحبان کافه‌ها معتقدند که مشتریان وفادار آنها اکنون کمتر از گذشته به کافه مراجعه می‌کنند و مدت زمان حضورشان نیز کاهش یافته است.

چالش‌های فروشندگان و راهکارهای موفت

در کنار مصرف‌کنندگان، فروشندگان قهوه نیز با مشکلات متعددی روبه‌رو هستند. کاهش قدرت خرید مردم باعث افت فروش شده و سودآوری این کسب‌وکارها را تحت تأثیر قرار داده است. برخی کافه‌ها برای حفظ مشتریان خود ناچار به ارائه تخفیف یا کوچک‌تر کردن حجم نوشیدنی‌ها شده‌اند. برخی دیگر نیز تلاش می‌کنند با افزودن محصولات جانبی یا تغییر منو، بخشی از کاهش درآمد خود را جبران کنند.

روی آوردن به محصولات ارزان‌تر و مخاطرات آن

از سوی دیگر، افزایش قیمت قهوه موجب شده است که برخی افراد به سراغ محصولات ارزان‌تر و گاه بی‌کیفیت بروند. این موضوع می‌تواند سلامت مصرف‌کنندگان را نیز تحت تأثیر قرار دهد؛ زیرا در برخی موارد محصولات نامرغوب یا ترکیبات غیراستاندارد با قیمت پایین‌تر در بازار عرضه می‌شوند.

قهوه دیگر تنها یک نوشیدنی ساده نیست؛ بخشی از سبک زندگی، فرهنگ اجتماعی و حتی عادت روزانه بسیاری از مردم به شمار می‌رود. در سال‌های اخیر، به‌ویژه در شهرهای در حال توسعه‌ای مانند سیرجان، قهوه توانسته بود جایگاه ویژه‌ای در میان اقشار مختلف جامعه پیدا کند. از دانشجویانی که ساعت‌ها در کافه‌ها به مطالعه می‌پرداختند تا کارمندان، جوانان و خانواده‌هایی که کافه‌نشینی را به یکی از تفریحات خود تبدیل کرده بودند، همگی سهمی در رونق فرهنگ مصرف قهوه داشتند. اما این روزها افزایش بی‌سابقه قیمت قهوه و محصولات مرتبط با آن، بسیاری از شهروندان سیرجانی را وادار کرده است تا به تدریج با این نوشیدنی محبوب خداحافظی کنند.

افزایش قیمت و تغییر در عادت‌های مصرف

اگر تا چند سال پیش نوشیدن یک فنجان قهوه برای بسیاری از افراد هزینه‌ای معمولی و قابل پرداخت داشت، امروز شرایط کاملاً متفاوت شده است. قیمت دانه‌های قهوه، تجهیزات تهیه آن، شیر، شکر، لیوان‌های یکبار مصرف و حتی هزینه‌های جانبی کافه‌ها افزایش چشمگیری پیدا کرده است. این روند باعث شده است که قیمت نهایی انواع قهوه در کافه‌ها و فروشگاه‌های سیرجان نیز به شکل محسوسی بالا برود و مصرف‌کنندگان را با چالشی جدی مواجه کند.

قهوه و شکل‌گیری فرهنگ کافه‌نشینی در سیرجان

قهوه در سیرجان طی یک دهه اخیر به بخشی از فرهنگ شهری تبدیل شده بود. رشد تعداد کافه‌ها، استقبال جوانان از نوشیدنی‌های بر پایه اسپرسو و افزایش فروشگاه‌های عرضه قهوه نشان می‌داد که این نوشیدنی توانسته جای خود را در میان سلیقه‌های مختلف باز کند. بسیاری از جلسات دوستانه، قرارهای کاری و حتی دورهمی‌های خانوادگی در فضای کافه‌ها شکل می‌گرفت. اما اکنون افزایش قیمت‌ها سبب شده است که این فضاها با کاهش مشتری مواجه شوند.

وابستگی وارداتی و نقش نرخ ارز در گرانی

یکی از مهم‌ترین دلایل گرانی قهوه، وابستگی کامل بازار ایران به واردات دانه قهوه است. برخلاف چای که بخشی از نیاز کشور از طریق تولید داخلی تأمین می‌شود، قهوه محصولی وارداتی محسوب می‌شود و قیمت آن به طور مستقیم تحت تأثیر نرخ ارز قرار دارد.